

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Itálie, Benátky

Jméno, příjmení: Mgr. Ludmila Machátová

Na Univerzitě Ca' Foscari v Benátkách působím jako lektorka českého jazyka od října 2011. Lektor s Univerzitou Ca' Foscari uzavírá smlouvu na dobu určitou, a to vždy na jeden rok. Univerzita nezajišťuje lektorovi ubytování v tom smyslu, že by mu hradila nájem, ale finance, které lektorovi dává, jsou postačující na to, aby v Benátkách žil. Zadarmo pak pomáhá lektorovi při uzavírání nájemní smlouvy i při hledání podnájmu.

Situace kolem češtiny, ale i ostatních menších oborů je ovšem od února 2015 velice komplikovaná, neboť akademický senát schválil usnesení, že všechny obory, které mají méně než 20 studentů, již mají daný obor zapsaný jako hlavní, nebudou financovány přímo univerzitou, ale „dipartimenty“ (ústavy, fungují jako menší fakulty), které se ale už tak potýkají s velmi napjatými rozpočty. Z tohoto důvodu Ústav lingvistických a kulturně komparativních studií, pod něž výuka češtiny spadá, zažádal o změnu financování výměnného lektorátu. Do 31. 10. 2015 má lektor s univerzitou uzavřenou smlouvu, ústav se tedy snaží o její revizi s větším podílem české strany na financování lektorátu. To bylo z české strany z ekonomických důvodů zamítnuto (ze strany ústavu bylo nabídnuto pouze zajištění ubytování) a bylo oznámeno, že za těchto podmínek lektorát nebude nadále podporován ze strany MŠMT ČR. V současné době Komise pro lektoráty MŠMT projednává druhou nabídku ústavu o změně financování českého lektorátu. Tato jednání za Ca'Foscari koordinuje profesorka Tiziana D'Amico, pod níž výuka češtiny přímo spadá. Lektor jako zástupce ministerstva při jednáních pomáhá s komunikací s českými úřady a zajišťuje překlady z italského do českého jazyka.

Lektor na Ca' Foscari vyučuje studenty v bakalářském a magisterském programu, čeština se může studovat jako první a druhý jazyk, tedy jako hlavní obor, nebo jako třetí jazyk, vedlejší obor (většinou jednoleté studium). Studenti prvního ročníku bakalářského programu mají tři lekce za týden, ostatní dvě. Jedna lekce trvá 90 minut.

V letošním roce na lektorát českého jazyka docházelo 11 studentů, 7 v bakalářském programu

a 1 v magisterském. Jako první jazyk měli češtinu zapsáni 4 studenti, v každém ročníku jeden, jako třetí, tedy vedlejší jazyk, 4 studenti. Dále tři studenti psali/píší bakalářské práce, které lektor konzultoval.

Jako základní učebnice se na lektorátu v Benátkách už několik let používá v bakalářském studiu Communicative Czech, a to především z toho důvodu, že naši studenti jezdí na Erasmus na Masarykovu univerzitu v Brně, kde se tato učebnice také používá, a je tak zajišťována kontinuita ve výuce. Avšak lekce jsou obohacovány i jinými materiály, které čerpám z periodik a knih zasílaných DZS nebo z internetu a jež studentům rozšiřují i jejich všeobecný přehled. Při lekcích je také kladen důraz na samostatné prezentace studentů. Pro studenty posledního bakalářského ročníku a magisterské studenty si materiály připravuji zcela sama.

Lektorát českého jazyka a literatury sídlí v Ca' Bernardo, kde máme k dispozici místnost, která slouží jako kabinet, učebna i knihovna. Tato učebna je využívána pouze pro výuku češtiny, což je jak pro vyučující (lektor a externí profesor), tak i pro studenty ideální varianta. Vybavení je zde zcela vyhovující. Kromě technického zázemí jsou zde přímo k dispozici i materiály z knihovny českého jazyka a literatury. Touto cestou bych chtěla poděkovat Domu zahraniční spolupráce, jenž na lektorát pravidelně zasílá mimo jiné beletrii, odbornou literaturu i filmy, které posléze využíváme při výuce.

Studenty se snažíme neustále motivovat, aby co nejvíce využívali možnosti letních škol či programu Erasmus. V akademickém roce 2015/2016 pojede jedna studentka na Erasmus do Brna a jedna studentka získala semestrální ministerské stipendium.

Na katedře českého jazyka a literatury kromě lektora vyučuje i druhý vyučující, od akademického roku 2014/2015 je jím prof. Tiziana D'Amico, která nastoupila v září po náhlém odchodu profesora Massima Trii. Situace byla na začátku akademického roku velmi komplikovaná, ale zvládla se tak, že studenti změnu nijak nepocítili. Profesorka D'Amico v zimním semestru vyučovala českou literaturu a lingvistiku a seminář o české kultuře. Na semináře o české kultuře a literatuře se mohou zapsat i studenti jiných oborů, navštěvovalo je přibližně 10 studentů. Profesor českého jazyka a literatury uzavírá s univerzitou od roku 2011 vždy externí smlouvu na jeden rok.

Do náplně lektorovy práce spadá i popularizace a prezentace českých reálií a kultury. K tomu mi také mimo jiné pomáhají materiály zasílané DZS i zdejší hlavní knihovny, v níž se za několik desetiletí existence lektorátu podařilo nashromáždit bohatý knihovní fond, který se neustále rozšiřuje.

Ústav se snaží neustále všechny menší obory propagovat. To se projevuje například tím, že v rámci dne otevřených dveří měla čeština spolu s dalšími „menšími“ (co do počtu studentů) obory vlastní stánek a při této příležitosti byla poskytnuta češtině možnost dvacetiminutové ukázkové přednášky. Spolu s různými mimouniverzitními institucemi organizujeme kulturní akce a snažíme se tak češtinu co nejvíce zviditelnovat. V akademickém roce 2014/2015 byla ve spolupráci Ústavu lingvistických a kulturně komparativních studií s Českým centrem v Miláně a benátským kinem „La Casa Del Cinema“ uspořádána projekce filmu rež. Petra Zelenky „Karamazovi“, jíž se zúčastnili kromě velmi početného publika (bohužel ne všichni zájemci se na projekci dostali) i kulturní ataše Miloslav Hirsch a benátský honorární konzul Giorgio Boatto.

Na Školu mezinárodních vztahů Univerzity Ca' Foscari byl pozván velvyslanec PhDr. Petr Buriánek, Ph.D.,

aby přednesl přednášku v rámci cyklu přednášek velvyslanců působících v Itálii, pan velvyslanec se ale nakonec z časových důvodů omluvil.

Dále jsme se zapojili do Mezinárodního dne jazyků, kde se prezentovaly zábavnou formou celý den některé jazyky vyučované na Ca'Foscari a jejímž cílem bylo přilákat další potenciální zájemce o studium, a do dalších akcí pořádaných univerzitou.

Lektor se na všech akcích organizovaných na benátské univerzitě aktivně podílí, většinou zajišťuje veškerou komunikaci s českými institucemi, s italskými úředníky obvykle jedná italský profesor. Lektor však musí být schopen v případě potřeby spolupracovat i s italskou stranou. Je tedy nezbytné, aby ovládal italštinu na velmi dobré úrovni.

Na závěr bych chtěla vyslovit naději, že se i přes současnou složitou ekonomickou situaci obou institucí podaří najít řešení vyhovující oběma stranám a čeština bude na Univerzitě Ca' Foscari nejen zachována, ale její výuka bude nadále úspěšně navazovat na 43letou tradici a velmi dobrou pověst, kterou zde má.

V Benátkách dne 09.06.2015

Mgr. Ludmila Machátová